

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÖRS, BUDATÉTÉNY, NAGYTÉTÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési ár egész évre 100.000 kor. Egyes szám ára 2000 kor.

Felelős szerkesztő:
Dr. DONSKY ÁRPÁD

Szerkesztőség: Budafok, Kossuth Lajos-utca 70. T. Budafok 73.
Kiadóhivatal: Budafok, Kossuth Lajos-utca 21. T. Budafok 77.

Mikor a számok beszélnek.

Május elején megnyílik az Országos Stefánia Szövetség anya- és gyermekvédelmi akciójának budafoki fiókjában az u. n. napközi otthon. Mikor reggel kenyérkereső munkájukra indulnak a munkás-anyák, a még nem ovodaköteles 3 éven aluli gyermekeiket ide beadják. A kicsik itt egész napon át gondos ápolásban és teljes ellátásban részesülnek egész addig, míg a munkából hazatérő édesanyjuk átveheti őket.

A budafoki anya- és gyermekvédő egyesületigazgatósága addig-addig agitált, gyűjtött, tárgyalt, gyűlésezett, izgett-mozgott, míg végre összehozott vagy 200 millió koronát. Ezen megépítette a meglévő házának azt a szárnyát, melyben a napközi otthon minden cakumpakjával elfér. Az otthon hófehéren, tisztán, higiénikusan készen áll és szinte mosolyogva várja tipegő, pöttön vendégeit.

A 200 millió korona első sorban Budafok község képviselőtestületének megértő áldozatkészségét hirdeti.

Ehhez járul a népjóléti minisztérium 50 milliója, amit az egyesület igazgatósága a napközi otthon butorainak s egyéb

kellékeinek berendezésére fordított.

A fehérművek a derékemlékezeti Pedlow kapitány adományaiból kerültek ki. Ami varrási munka kellett hozzá, azt Budafok hölgyeinek fürge ujjai végezték rajtuk.

Hátra volt még a napközi otthon 26 csöpp vendégének ellátása. Ez naponta és fejeként — 10—12 ezer koronát — tehát évente egy-egy baba után 3,600 000 koronát tesz ki.

Budafok község ebből 10 gyermek tartását, vagyis évi 36 millió koronát vállalt magára.

A többi kicsi száj betömését 57,600.000 korona értékben a helybeli vállalatok, társadalmi egyesületek és egyes mecénások biztosították.

A napközi otthonnal egyszerre tejkonyha is létesül. Itt minden szülő megfelelően kezelt, orvosilag felülvizsgálta és a gyermek igényei szerint úgy mennyiség, mint zsirtartalom szempontjából orvosilag adagolt tejet szerezhet be kisdedei számára — önköltségi áron.

Az Országos Stefánia Szövetség megtekintvén Budafok eme legújabb nevezetességét, tapsolt egyet s azt mondotta:

Budafoki Otthonunk gyöngye lesz enémü intézményeinknek! Más szóval ez annyit tesz, hogy ez a tiszteletreméltó, országos tekintélyű, komoly, nagy, nemzetmentő egyesület, elismerésnek zászlóját hajtotta meg.

Ki előtt?

Majd megmondjuk — kedves olvasó — alkalomadtán ezt is. Záró gondolatnak a tények beszédéhez ezuttal mást szeretnénk idecsattintani. Az a más pediglen magukból a tényekből adódik.

Ugye bizony e kedves, emberséges, szociális intézmény pár év előtt csak álom volt? Álomrendi életéből most lép-

teti elő valóságrendi korszakába egy pár melegsivü polgártársunk energikus összefogása.

Ha a napközi otthont megteremthette egy pár melegsivü polgártársunk energikus összefogása: többi szép álmainkat, melyeket mint mesebeli kékmadársereget rebtentett szárnyra a várossálevés gondolata, nem lehetne begyen fogni és átplántálni a képzeleti világrendből a valóságok világrendjébe?

Egyelőre ezt köszönjük meg a melegsivü Stefánistáknak... Ezt: hogy tényüknek ellenáthatatlan példaerejével töltögetik lelkünknek tettekre indító batoritait.

Budafok város fejlődésének feltételei a munkásosztály távlatából.

Irta: B. J.

Az emberi társadalmat az életosztón állandó működése juttatta el a mai helyzetébe. A fejlődés teremtette meg a kultúrát, a művészetet, a technikai és gazdasági előhaladást, s a városok is a fejlődésnek szükségszerű követelményei. A munkásosztály a fejlődés alapján áll és mivel hiva a fejlődésnek, ezt szükségszerűen elő is kívánja mozdítani. Nem közömbös tehát a munkásosztálynak, hogy kik kerülnek az új város kormánykerékéhez akkor, amikor valóságos életérdek az, hogy minél rövidebb időn belül pótolassék az a fejlődés, ame-

lyet a világháború és az utána következő állandó osztályharcok hátráltattak.

A város fejlődésének alapfeltételei: fejleszteni a községi lakosság igényeit és életstandardját, kiszabadítani a lakosokat a szűkös életfeltételek közül, mert minél nagyobbak az élet kielégíthető igényei, annál jobb és emberibb maga az élet, s minél jobb sorsu a városi lakosság, annál nagyobb lehet a kulturája. Minden téren törekedni kell arra, hogy a lakosság mindabban a tudásban részesülhessen, amelyet az emberiség már

Vasárnapi krónika.

Irja: Pósch János.

A nyár — régi szokásához hiven — megint közeledik. Olvasom az ujságokban, hogy a vasutak kiadják a nyári menetrendet s ebben vissza akarják állítani a békebeli állapotokat; hogy sokkal több vonat fog járni a fő-, a vicinális-, meg a pestkörnyéki vonalakon, mert hát nyáron sok az utazó, meg kiránduló ember.

A mi vasutunkról, melyet a köznépi villamosnak hív, nem olvastam semmit; gondoltam hát, utána nézek a dolognak, nem készül-e ez is egyremásra nyárra. Hát készült. Sikertudom, hogy elkészült egy új nyári „utazási szabályzat”, amely a multkori tavaszinak kiegészítése, tökéletesítése, a nyárhoz való alkalmazása lesz. A szabályzat hosszú, a főbb pontokat azonban továbbá mihez tartás céljából batorokodom itt leközlölni.

A kocsii tetején, a lírán, az áramvezető dróton utazni tilos; ép így nincs megengedve az utazás tartama

alatt a kalauz vagy kocsivezető feje tetején való tartózkodás, (még póttjegy ellenében sem) ellenben meg van engedve, hogy az utasok egymás feje tetején is utazhassanak, (ilyenkor póttjegy váltandó) de csak addig, amíg álló-, vagy ülőhely üresedik. Ez esetben az utas tartozik utitársa feje tetejéről azonnal lelépni és a megüresedett helyet elfoglalni. (3. §.)

A podgyászpolcon utas csak azon esetben foglalhat helyet, ha azon törékeny holmi, amely a ráülés által megsérül, nincsen. (Ilyenkor emeleti póttjegy váltandó.) Amint azonban a földszinten hely üresedik, tartozik azonnal lelépni és a földszinti helyet elfoglalni. (7. §.)

Kicsi gyermekek, ha a zsufoltság olymértű, hogy ölben életveszély nélkül nem tarthatók, póttjegy nélkül is utazhatnak a podgyászos polcon, de csak azon esetben, ha úgy vannak becsomagolva, hogy a polc és a földszinti utasok tisztaságát nem veszélyeztetik. Ellenkező esetben póttjegy váltandó. (14. §.)

Pályaudvarainkon az állomási épü-

letekben, (az ugynevezett bódékban) mindenki a jegyének megfelelő váróteremben tartózkodhatik csak. Esős időben azonban meg van engedve, hogy az utasok külön perronjegy nélkül a szabadban várhassák a vonatot. (19. §.)

Tilos, ép úgy ahogy a kocsik tetején, (3. §.) a bódék tetején tartózkodni és ott a vonatot bevárni. Az ez ellen vétők tartoznak külön felmászási és lelépési póttjegyet váltani. (28. §.)

Budafokrol Téténybe és hasonló viszonylatokban köztisztviselői bérlet — mint eddig — ezután se „adatattatik” ki, az ily utas — mint eddig — budapest-tétényi bérletet köteles váltani. Mivel azonban közbesző állomásokon fel- és leszállni nem szabad, köteleztették, hogy előbb rendes jeggyel a Gellért-térig beutazzék és ott kezdje meg a budapest-tétényi utazását. (31. §.)

Ha a villamos uttéstén, mellette vagy azon keresztül gyalogos, kerékpáros vagy kocsinjáró egyén halad, köteles a villamosnak trombitálni vagy csengetni. (Az ez ellen

vétők tartoznak a leszálló kalauznál póttjegyet váltani.) Ha ilyen esetben a villamos valakit agyongázol, ezért felelősséget nem vállal. Azért az ilyen agyongázolt köteleztették, hogy az elgázolás után azonnal jelenkezzék Lipót-köruti központunkban, ahol nyilatkozatot tartozik aláírni arról, hogy az agyongázolás az ő hibájából történt. Ugyanott gázolási póttjegy váltásán kívül köteles a gázolás-okoza kocsirongálás és menetmegakasztás kárát megtéríteni. Ha agyongázolására hivatkozva (amit halotti bizonyítvánnyal kell igazolnia) a fizetést megtagadja, az örökösök fizetnek. Ilyenek hiányában a társaság a kár megtérítésére csontvázát klinikai célokra eladhatja. Ha a csontváz az elgázolás folytán annyira megrongálódott, hogy el nem adható, az agyongázolt sirkövet a társaság nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bármi áron eladhatja. Ilyenkor külön póttjegy nem váltandó. Tekintettel az utas földalati helyzetére, ez elengedtetik. (De a sirkő árából bevételeztették, ezért külön fel nem számítottatik. (40. §.)

eddig kiküzdött magának. Elő kell segíteni a munkásosztályt a fogyasztó-képesség növelésére irányuló törekvéseiben, mert ezen nagyobb fogyasztó-képesség, a gazdasági fejlődésnek, iparnak és kereskedelemnek s ezzel az élet igazi vérkeringésének előmozdítója.

Elsősorban a munkásság, de általában az egész lakosság érdekében elsődrendű fontossággal bírna, hogy oly közlekedési eszközről gondoskodjunk Budafok és Budapest között, amelynek célja nem a közönség kiszákmányolása, mert biztos, hogy a HÉV-hez hasonló rossz és drága közlekedést egyet sem találunk talán egész Európában.

Ezen nem segíteni: a legnagyobb bűn. A budapest—budafoki olcsó propeller járatokkal kellene ezen sürgősen segíteni, — mivel azonban tél folyamán a hajóközlekedést fenntartani nem lehet, egy más olcsó és megfelelő közlekedésről is gondoskodni kellene. Budafok város vezetőségének érintkezésbe kell majd lépnie a főváros azon intéző köreivel, akikkel közösen ki lehet építeni a Budafok és Budapest között szükségesé vált, s a budafoki utakon közlekedő villamos vasutat. Budapest már nem zárkozhatik el sokáig ennek a viszonylatnak a kiépítésétől, s ha Budafok városa kéri ennek a vonalnak egész Budafok végéig való kiépítését, ez sem ütközhetik nagyobb akadályba, mert erre a célra egy rendezett töltés és az utvonali nagyrészen egy pár megépített utca áll rendelkezésre, amelynek további kiépítése a Dunapart egész hosszában nemcsak helyi, hanem országos gazdasági érdek volna. Még ha ez Budafoknak pénzébe is kerülne, akkor is meg kell valósítani ezt az ideát, mert a ráfordított költség milliószor visszaterülne.

Szükséges továbbá, hogy a város vezetősége a legnagyobb gondot fordítsa mindazon intézmények megteremtésére, amelyek a város népének egészségét, kulturáját, haladását és anyagi boldogulását előmozdítják. Nemcsak a lakásínséget kell megoldani, hanem arra kell törekedni, hogy minél többen telepedjenek le itt. A város fejlődése 16.000 lakossal még nincs biztosítva, egy 40—50.000 lakosú város sokkal könnyebben fejlődhetnék, mert könnyebben elbírná az adminisztráció költségeit.

A város fejlődésének, a lakosság boldogságának és megelégedettségének előfeltétele az, hogy minden embernek meglegyen az élethez szükséges kereseti forrása. Ezért nagy súlyt kell helyezni arra, hogy a város minden téren csak helybeli munkásokat alkalmazzon, s minden erejével arra törekedjék, hogy a budafoki gyárakban, üzemekben és kereskedelmi vállalatokban, csakis budafoki munkásokat alkalmazzanak, mert a munkanélküliség megszűnése s a lakosság munkához juttatása nemcsak a munkásnak jelent keresetet, hanem a helybeli kereskedelemnek és iparnak is munkát, a városnak pedig több adóbevételt jelent.

Nagy súlyt kell helyezni az adózás igazságosságára. A mai adózási rendszer nem maradhat fenn. Kétségtelen, bárgyúság volna azt kívánni a várostól, hogy ne szedjen adót, mert hiszen a városi adminisztráció, a városi funkciók elvégzése s maga a város fejlődése megfelelő adó nélkül el sem képzelhető. Az is bizonyos, hogy mindenféle adó végső sorban belekalkulálódik az árakba. Az adórendszerrel kell tehát olyanná tenni, hogy az áthárítás ne történhessék meg oly igazságtalanul mint

most, másrészt, hogy a vagyoniilag gyengébb, vagy teljesen vagyontalan s csupán csak keresetéből élő lakosság ne terheltesse a teherbíróképességével arányban nem álló adóterhekkel. A kérdésnek másik fontos része az, hogy az adóbevételek helyesen és célirányosan használtassanak fel. Ha a várost kormányzó az adóból befolyó jövedelmekkel úgy gazdálkodik, hogy az nem porlódik szét inproduktív célokra, hanem ha azok a város és a lakosság érdek-

ben tényleg produktív célokra fognak felhasználtni, akkor nem jelentkezik ez az adóteher a romboló hatással, mint amikor a befolyó adó egy rossz csatornán szivárog el.

Ha a munkásság az új városi képviselőtestületben szerephez jut, ott ezekért a célokért fog küzdeni. Ha pedig nem juthatna szerephez, akkor is az új képviselőtestületnek lesz kötelessége, hogy megszívlelje ezen megállapításokat, mert ezek nélkül nincs haladás, nincs fejlődés.

Agorasztó Tivadar alispán ünneplése.

Pestvármegye közönsége igen fényes külsőségek között ünnepelte meg f. hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésén a megye egyik legnagyobb közigazgatási tekintélyének, Agorasztó Tivadar alispánnak 35 éves szolgálati jubileumát.

A vármegye történeti időkét látott közgyűlési terme zsufolóság megtelt a kormányhatóság, a törvényhatóságok, a székesfőváros, a nemzeti hadsereg, csendőrség, rendőrség, a vitői szék, stb. képviselőivel s a vármegye törvényhatósági bizottságának tagjaival. Dismagyar ruhák, diszes papi ornatok és csillogó katonai egyenruhák emeltek az előkelő társaság komoly, ünnepi fényét.

Az ünnepi közgyűlést Preszly Elemér főispán nyitotta meg, igen meleg szavakkal üdvözölvén a jubiláló alispánt. A vármegye közönsége nevében Weichert Miklós apátplebános mondott magasszárnyalású üdvözlő beszédet. Fazekas Ágoston a régi munkatársak nevében, dr. Mada-

rász Adorján főszolgabíró a járások tisztikara nevében, Semsey Aladár Újpest város polgármestere pedig a megye 11 városa nevében köszöntötte az alispánt.

Agorasztó Tivadar meghatott szavakkal köszönte meg az ünneplést, az iránta a belügyminiszter és főispán részéről megnyilvánult bizalmat s a pályatársai s a vármegye egész népe részéről ünnepélyesen megnyilvánult tisztelő ragaszkodást.

A főemelő hangulatban lefolyt közgyűlés után a jubiláló alispán a hatóságok és a vármegyei intézmények képviselőinek tisztelő küldött-ségeit fogadta, amelyek számos díszpolgári oklevelet és több művészi emléktárgyat adtak át a megye első, a szó legnemesebb értelmében vett első tisztviselőjének.

Délben 500 teritékes ünnepi bankett volt az Országos Kaszinóban, amelyen a késő esti orákig ünnepltek a jubilánst a barátok és a tisztelők serege.

Allasfoglalás a polgármesterkérdésben.

Nagy lépéssel haladt előre a köz-ség lakosságát régen izgalomban tartó polgármester-kérdés megoldása a budafoki politikai pártok és budafoki Munkálatók Szövetsége vezetőségeinek e hó 16-án megtartott közös értekezletén.

A jelenvolt megbízottak egyhangulag elhatározták, hogy azon külön-külön már régebben meghozott határozatokat, amely szerint a polgármesteri állásra Záborszky Nándor

helybeli rendőrtanácsost jelölik, továbbra is változatlanul fenntartják, s mindent elkövetnek jelöljük nagy többséggel való megválasztása érdekében.

Teljes egyértelműséggel nyilvánult meg ezen az értekezleten a pártok vezetőségének az az óhaja is, hogy a város jövőjére kiható minden fontos kérdésben a csoport és pártszempontok mellőzésével, a város és a lakosság valóságos érdekei érvényesüljenek.

Gyümölcsfatermelés Budafokon.

Ahogy valamikor a filoxera lecsusztaita a szőlőt a hegyről a síkra, azonképen „Trianon“ elvette, elrabolta tőlünk gyümölcstermő vidékeink legjavát s így rá vagyunk utalva, kényszerítve, hogy maradék, csonka-országunk most már igazán minden területét a jóvedelméhez közgazdaság szolgálatába állítsuk. Ha valamikor — egy emberöltővel ezelőtt — a gyümölcstermelés csak kedvtelő, időtöltő foglalkozás volt, akkor ma már kell, hogy az a jóvedelméhez forrása legyen. És ép itt a baj, hogy a gyümölcsfa csak a szemet gyönyörködtető luxustárgy még ma is. Jár-tamban-keltemben alig talállok például a budafoki kertekben-szőlőkben (?) rendszeres gyümölcstermelést, olyani, amely nemcsak a házi szükséglet fedezésére, de a közelfekvő főváros ellátására is szolgálna. Miért kell a fővárosnak Kecskemétről, Kőrösről, stb. gyümölcsöt hozni, amikor a barack, cseresznye, meggy, alma, körte, stb. megterem a pesti, illetve a budai oldalon is? Erre a kérdésre csak azt felelhetem és csak azt felelhetik

mindazok, akik a kérdést közelebb-ről ismerik, hogy Kecskeméten, stb. speciális termelés van, ami azt jelenti, hogy egy-egy fajgyümölcsből nem kosár, — de vaggontételben tud a piacra hozni.

Közgazdasági szempontból tehát Budafokon is érdemes lenne áttérni a speciális gyümölcstermelésre, még pedig az őszibarack speciális termelésére. Az őszibarack szereti a budafoki talajt, különösen pedig a szőlők helyei a legalkalmasabbak erre a célra. Az őszibarack sűrűbben ültethető, tehát kisebb helyen is sok fér; gyümölcse mindenkor értékes, de ha a korai fajtákat termeljük, azok gyümölcseért mindenkor kettős árt lehet elérni. Az őszibarack telepítése nem nehéz és jóval hamarabb kezd használni hozni, mint például az alma vagy körte. Ha pedig idővel tultermés állana elő, — amit alig hiszek — akkor is az őszi barack mint konzerv, mint szesz, stb., mindig értékesebb, mint bármely más gyümölcs.

Csérer Gyula
nyug. városi főkertész.

Visszhang a budafoki vízműtől.

„A községi vízmű hmsvétí tojása“ és „Kelenvölgy vízellátása“ címek alatt f. hó 10-én e lapban megjelent cikkekre, a vízmű körül kákan csoport kereső cikkirónak és a cikkek révén esetleges téves hitet merített közvéleménynek s ezek között különösen a vízdíj fizetésére kötelezett alanyoknak megjegyezni kívánjuk, hogy a vízdíjnak az állami- és községi adó viselésével való összehasonlítása a helyzetnek a nem-ismerésén alapul. Az államnál mindenféle szükséglet nem egy, hanem több forrásból táplálkozik. Így van ez a községnél is. Pl. a községnél oly kifizetéseket, amelyeknek pontos időben való teljesítése feltétlenül szükséges, nem lehet elodázni amiatt, hogy a pótdó nem folyt be, mert hiszen a községnek a fogyasztási-, forgalmi, stb. adókból esetleg bevétel-főforrása van. Ha azonban egy altruista alapon létesült intézmény mint a vízmű, mely a községnek egy külön vállalata és szerve, melynek tartalékalapja, vagyona nincsen, a költségvetésben a fizető alanyok anyagi érdekének megvédése céljából minél kevesebb kiadás irányoz elő, hanem tisztán a szükséglet mérvéhez képest szabja ki a járandóságokat, akkor, ha ezen mérlegbeállítás a hátralékosok késedelmes fizetésükkel megbillentik, megakad a vízszolgáltatás, nem csak az 5%-os (nem pedig miként tévesen jelezte a cikkírő 50%-os) hátralékosok, hanem a fizetéseket pontosan teljesítő fogyasztók kárára is, szóval megbénítja a vízmű működését.

A vízmű bevételét amugy is csökkenteni az általán-rendszerről az órárszámra való áttérés, mert míg az általán rendszerrel a vízdíjakat előre fizették, addig az órárszámra az elhasznált vízmennyiség árát utólag fizetik. Ez végeredményben mintegy 2 hónappal kitolja a bevételek időpontját. Ami pedig a hátralékos vízdíjsoknál a külső elzárócsapoknak ólomzárral való leplombálását illeti ez tűzbiztonsági szempontból nem veszélyes, mert tűz, azaz vis major esetén bárkinek jogában áll az ólomzárat feltörni és a külső elzáró csap kinyitása után a vízszolgáltatást megindítani. — Kiemeljük azonban, hogy a házi szükségletek fedezésére szolgáló vízcsapok kevés vízhozamuk miatt amugy sem használhatók fel tüztöltés céljára, erre kizárólag az utcán elhelyezett tűzcsapok szolgálnak, melyek az ólomzárral lezárt házi külső csapoktól teljesen függetlenek.

A multban épített kelenvölgyi vízvezetési hálózatért, amely nem csirkulációs rendszerrel épült, a jelenlegi üzletvezetőség nem felelhet. A vezeték átalakítására és kibővítésére pedig kizárólag a községi előjáróság hivatott.

A vizet előzetes bejelentés, illetve amennyiben mód van, dobszóval való hirdetés nélkül nem zárjuk le. Március 12-én a kelenvölgyi vezeték a Budafok kezdeténél a villamos sinek alatt előfordult csőrepedés miatt záratott le. Ezen vis major esetében a fogyasztókat előre értesíteni nem lehetett. Minden oly esetben azonban, midőn a vonalon eszközlenő javítások miatt az üzletvezetőség egyes szakaszokat kényszerítve van lezárni. Az üzletvezetőség a legközelebbi tűzcsapot egy ideiglenesen felállított álványcsövön elhelyezett kifolyó csappal látja el, amit ezután is tudomására ad a fogyasztóknak. A vízmű üzletvezetősége.

Mi lesz az alsó Árpád-utcával?

Boldog öröm fogta el az Árpád-utca Dietzl-lépcső felé hajló részének lakosait, mikor a tavasz beköszönésével megjelentek a községi utvállalkozó munkásai az Árpád-utcában.

A kövezőkalapács csengő muzsikája, a reménységek kéklő ibolyáit hozták virulásra a szívünkben. Azt gondoltuk ugyanis, hogy az Árpád-utca nem csak a hajlásig lesz Árpád-utca, hanem végig és hogy az alsó rész rendbehozásával eltűnik végre házaik elől a lehetetlen állapotban levő ut, hegy-völgyes kiránduló helye, ahol napról-napra, hol egyikük, hol másikuk bokája rándul ki.

Az ibolyából tövis, a tavaszi reménységekből csalódás lett. Az Árpád-utca „készen” lett, a kalapácsok zenéje elhalt s legutóbb a község már át is vette a kövezést. De hát mi lesz az Árpád-utca alsó részével? Hát az mostoha-utja a községnek, ott nem laknak, nem járnak emberek, vagy azok részére nem mér a község ugyanolyan mértékkel, azok nem budafokiak? A keserűség önti el a torkunkat és a düh szoritja össze az öklünket, ha erre gondolunk. Itt az ideje, hogy végre mi is megkapjuk azt, ami minket megillet. Minden eső csak rosszabbítja a helyzetet, mélyíti a lyukakat s nagyobbítja a hegyről lehozott szemét és hulladék tömegeket. Még van mód rá, hogy a kövezési munkánál alkalmazott munkások visszarendeltesse.

Tessék őket nyomban vissza rendelni és az aránylag kevés költség-többletet okozó pótmunkát — az Árpád-utca alsó részének kikövezését — elvégeztetni.

Molnár György.

A pápai nuncius Nagytétényben.

Előkelő látogatója volt Nagytéténynek folyó hó 13-án. Délután 1/2 5 órakor váratlanul megjelent a plébánián Mgr. Orsenigo Cesare ptolemei érsek, pápai nuncius. Megtekintette a templomot, majd egy órán át elbeszélgetett az esperes-plébánossal és segédlelkessel. Erdeklődött az ottani egyházi, iskolai és társadalmi viszonyok után. Majd autóra ült és Ferschich János esperes-plébános kíséretében a budatétényi „Isteni ígérő” elnevezett szerzetes atyákhoz látogatott el. Nagy volt a missziós ház lakóinak is az öröme, mikor a római szentszék követét üdvözölhették. A pápai himnusz eléneklése után a nuncius a zárda növendékeihez meleghangú atyai szavakat intézett. Beszédében a többi között azon örömeinek is adott kifejezést, hogy mint a missziós gondolat nagy pápájának küldöttje a „Nazareth” intézetben a magyarországi missziós mozgalom fiatal ültetvényét megtekintette. Szívvel kívánja, hogy ezen új intézmény erősödjék, fejlődjék és Magyarország dicsőségére sok lánglelkű apostolt küldhessen Ázsiába, a magyarok őshazájába, Már sötét este volt mikor a nuncius lelkes éljenzés mellett autóra szállott és Budapestre vissza tért.

Hamis csillagok.

Jrta: Lánç József.

Az égen csillag számtalan ragyog:
Kicsinyke holdak, bolygók és napok,
Ez tüsszel ég, amaz meg ott beleg,
Halvány sugári alig fénylenek...

Mi, emberek, ha nézzük az eget,
A csillagok közt csak a szebbeket,
Csak a sugárzót látja meg szemünk,
A halványra ügyei sem vetünk.

Pedig a tűz, mely alig csillan ott,
Mutathat szörnyű távoli napot...
Míg az a fény, mely büszkén ránk nevet,
Sötét bolygón csak kölcsönzött lehet.

...Az életben is ez a régi sor:
Csaló a fény, mit látunk annyiszor...
És mennyi — hej! — a kongó, nagy szavak,
Mi törpe lelkek dadogása csak...

HIREK

— **A hősi szobor felavatása június 27-én lesz.** A Budafoki Hősi Szobor bizottsága f. hó 12-én délután Macskássy Sámuel főjegyző elnöklétével ülést tartott, amelyen Molnár Béla az ügy előjárósági előadója ismertette a szobrot készítő Orbán Antal szobrász-művésznek a főjegyzőhöz intézett levelét. A levél szerint a szobor teljesen készen van és a művész és művésztársai szerint oly jól sikerült, hogy helyes és üdvös volna, ha a szobor a Múcsarnokban április-májusban tartandó tavaszi tarlaton kiállítatnák. Egyrészt a művész hírnevét öregbítene ez, másrészt büszkeségére válnék Budafoknak is, a mi hőseink emlékét megőrkítő szép szobrot nagy tömegek bámulnák meg. A kiállítás megengedése természetesen a község joga, — mondotta a főjegyző — de szükséges a dologról amiatt is dönten, mivel a kiállítás megengedése azt hozza magával, hogy a szobor május végére tervezett felavatását későbbi időpontra kell áttolni. Az esetleges elhalasztás nem is volna előny nélkül, mert a május végi hősi emléknapon országsszerte ünnepek lesznek és így a mi ünnepünkre a meghívandó előkelőségek és szomszédos községek aligha jelenhetnének meg. Ezzel szemben a június végén tartandó felavatás úgy az előkelőségek, mint a szomszédos községek nagy publikumát vonzza ide. A bizottság, alapos megbeszélés után, megadta az engedélyt a szobor kiállítására és a felavatás időpontját június 27-ikében állapította meg.

— **Százmilliókra rugnak a hadisegélyek.** Szlavik Béla budafoki pénztári jegyző szivességéből ismertetjük a hadirokkantak, özvegyek, árvák járandóságaira vonatkozó következő adatokat: A mult költségvetési évben kifizetett a községi pénztár 108.948.448 koronát, a Budafokon lakó rokkantak száma akkor 107, az özvegyek száma 130, az árvák száma 55 volt. F. évi márc. hó végén 110 rokkant, 105 özvegy és 51 árva lakott a községben; miután pedig a hadigondozottak járadéka a mult évvel szemben lényegesen felemeltetett, márciusban rokkantaknak 22.332.700, özvegyeknek s árváknak 14.905.200 koronát, összesen 37.237.900 koronát fizetett ki a pénztár. Ezen kiadásokat az államkincstár viseli. Ezuton is figyelemzteni a pénztár a hadigondozottakat, hogy járadékukat az előjáróság felsőbb utasításra s munkatorlásás elkerülése végett minden hó 15—25-ike között fizeti ki.

— **Gyermekvédelmi előadás.** A Budafoki Anya- és Gyermekvédő Egyesület anya- és gyermekvédelmi előadásai során f. hó 22-én este 7 órakor Lánç József áll. el. isk. igazgató tart nagyérdemű előadást „Az iskola a közegészségügy szolgálatában” címen. Az érdekes és tanulságos előadásra a község lakosságának figyelmét ezuton is felhívjuk.

— **A kelenvölgyi házhelyek ügye.** Vasárnap, mint legutóbb jeleztük, értekezletre gyűltek össze a kelenvölgyi rész házhelyigénylői, hogy a földbirtokrendező bíróság által hozott ítélet következményeit megbeszéljék. Megelégedéssel vették tudomásul azt, hogy a bíróság mintegy 50 házhely céljára 9000 □ öl területet már véglegesen lefoglalt, viszont nagy kiábrándulást keltett, hogy éppen a község legszebb helyein lévő Hirschler, Saxlehner, Dörr és Simon-féle területek felmentést kaptak. Az értekezlet kimondotta, hogy e területekre vonatkozólag illetékes helyen előterjesztéssel fognak élni. Kétségtelen is, hogy amennyiben az igénybevevett 9000 □ öl kevés lesz a jogosultak kielégítésére, a felmentett területekre is rá kell kerülni a sornak. Szomoru, hogy a meglehetősen súlyos feltételek előkészített ítélet (a vételár egy jelentős részét egyszerre kell majd lefizetni) éppen most, a gazdasági pangás legkeservesebb idejében jelent meg. A telkekre nem lehet terhet felvenni, hogyan és miből fogják nincstelenjeink a súlyos előleget megfizetni. Reméljük azonban, hogy a helyzet addig javulni fog és az első, legfontosabb részlettel egyetlen egy igénylő sem marad el. Az igénylők értekezlete egyébként, nagyon helytessen már megalakította a maga házépítő bizottságát is, amely hasonló célú alakulatoknál érdeklődni fog, hogy az építkezések minél gyorsabban, minél olcsóbban és a közös építkezésben rejülő haszon minél teljesebb biztosításával rögtön megindulhassanak, amint a kiosztás megtörténik. Az igénylőket a bírósággal való további tárgyalások során Mészáros Károly, Ihász Mihály és Horváth Béla fogják képviselni, az építő-bizottságba Kozma Imrét, Ihász Dánielt, Fodor Józsefet, Molnár Bélát és Laurinecs Dezsőt választották be az értekezleten jelenlevők.

— **Népakadémiai est.** A Népakadémia szerdai előadója Felvinci Takács Zoltán, az Ázsiai Múzeum igazgatója volt, aki nagy közönség előtt a népvándorlás korabeli művészetéről értekezett. Az előadás melyet vetített képek tettek változatossá, igen nagy tetszést aratott. Szavalszám-mal Edlmayer Otília szerepelt, ki egyik Végvári verset interpretálta mély hatással, zeneszámról Schmiedt Nusi és Lencz József gondoskodtak.

— **Tanfelügyelő látogatás** volt e héten a Templom-téri áll. el. iskolában. Dr. Molnár Lajos kir. tanfelügyelő négy napon át figyelte az iskola működését, melynek eredménye fölött legnagyobb megelégedésének adott kifejezést. Látogatása végén a kir. tanfelügyelő hosszabb előadásban ismertette az új népiskolai tanterv eszményi célkitűzéseit s rámutatott azokra a módokra és eszközökre, amelyek szerint a tanterv intenciói a gyakorlati életbe átvihetők, megvalósíthatók. A magas színvonalú értékes előadást a tantestület nevében Lánç József igazgató köszönte meg.

— **A nagytétényi tanonciskolában** hivatalos látogatást tett f. hó 19-én Förszter Tivadár szakfelügyelő. Dicsérőleg kiemelte, hogy az ifjú iskola nemesen tölti be hivatását. Ebben legtöbb érdeme Szomják Kálmán igazgatónak és Kummer Ferenc tanítónak van. Különösen ez utóbbi a rajzoktatás terén páratlan eredményt ért el. Ferschich János esperesplébános, mint a tanonciskola felügyelőbizottságának elnöke megköszönte a szakfelügyelőnek elismerő szavait.

— **A Piros bugyeláris négy-szer.** Négyyszer egymásután adta a KIE műkedvelő gárdája a Piros bugyelárist igen szép anyagi és erkölcsi sikerrel, állandóan telt nézőtér előtt. A bucsu előadás vasárnap, 18-án este 7 órakor lesz a szokott helyen, a polgári iskola tornatermében. A darabot fáradhatatlan odaadással és ismert rendezői készségével Bauer Vilmos tanította be. Igen jól játszottak Bauschek Ilonka, Steinschitz Ilonka, Balla Annus, Karlbauer Mici, Varga Mariska, Csöke Jenő, Donkó József, Gyarmati József, Eskulits Lajos, Betzkey Sándor, akik kész színészek, de pompás volt a gyönyörű összejáratást produkáló gárda minden egyes tagja.

— **Napirenden a baromfi-okoza veteménykár.** Figyelemzteni az előjáróság a lakosságot, hogy lábas jószágot csakis bekerített helyen tartson s idegen területre ne engedje. Idézi itt az előjáróság a mezőgazdaságról szóló 1894. évi XII. t. c. 90. §-át, amely szerint „a tilosban talált baromfi, ha behajtása nehézségekbe ütközik, megölhető...”. Az előjáróság előtt se szeri, se száma a baromfiokoza veteménykárok miatti feljelentéseknek és tárgyalásoknak, amelyek rendszerint a baromfitulajdonos kártérítésre ítélésével és szigorú megbüntetésével végződnek. Az állataikra kellő figyelemmel lévő baromfitartók magukat és a veteményes kerttel bíró szomszédait mindentől megkímélhetik.

Főüzlet Telefon 27 Kossuth L. utca 98.	Megbízható bevásárlási forrás!	I. sz. fiók- üzlet Tóth J.-u. 51.
Fűszer-, csemege-, gyarmatárak, kávé- és teakülönlegességek, valamint likőr, rum, cognac, ásványvizek legelőnyösebben a		
BUDAFOKI HANGYA SZÖVETKEZET		
-ben szerezhetők be, hol a közismert törökszentmiklósi lisztek állandóan kaphatók.		
Raktáron tart:		
Háztartási cikkeket, edényárakat, mindennemű olaj- és porfésztéket, olaj-kence-, lack- és ecsetárakat. Bükki minőségű száraz tűzifát, a porosz- és magyar szenet, diókozt, gyújtófát,		
II. sz. fiók- üzlet Telefon 100 Országút 26.	Rendelések házhoz szállítatnak!	Fa- és szén- telep Országút 43.

SPORT

Nemzetközi futballmérkőzés Budafokon. A BIK és a BMTE vezetősége egy elsőrendű gráci csapattal folytat tárgyalásokat a Budafokon pünkösdi ünnepén megrendezendő nemzetközi mérkőzés érdekében. A mérkőzésen a két budafoki egyesület I. csapataiból válogatott 11 játékos volna a gráci csapat ellenfele. Két mérkőzést terveznek a két ünnepnapra s így az I. csapatok tagjai más és más összeállításban valamennyien játszának a neves osztrák csapat ellen.

A BMTE I. csapata f. hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor, itthon, saját pályáján a Pilisvörösvári SC I. csapatával mérkőzik a kerületi bajnokságért. Ez a mérkőzés igen izgalmasnak ígérkezik, miután egyrészt a BMTE jó helyezése, másrészt pedig a Pilisvörösvári SC bajnoksága függ a mérkőzés eredményétől. A bajnoki mérkőzés előtt a BMTE II. csapata barátságos mérkőzésen látja vendégül a Nagytétényi SC I. csapatát.

A BIK I. csapata a múlt vasárnap befejezte bajnoki mérkőzéseit. Utolsó ellenfele a Szentendrei SK csapata volt, amelyben nem várt, erős ellenfélre akadt. Dacára a mérkőzést végigkísérő BIK főlánynek, az első féldobban Szentendre az erős szél által támogatva, 2 gólt ér el a nap és szél ellen játszó honi csapat ellen, míg a BIK egymásután szalasztja el a legjobb helyzeteket s csupán 1 gólt rug. A második féldobban a BIK teljesen a kapujához szegezi a védekezésre szoruló ellenfelet, de az állandó ostrom is csak 1 gólt eredményez, amellyel a küzdelem 2:2 arányban eldöntetlenül vált. A BIK végeredményben 14 pontot szerzett a bajnoki mérkőzések során, ami részére valószínűleg a második helyet biztosítja.

A BIK pályatréningjei. A mezei versenyek lezajlásával megkezdődtek a BIK-ben a pályatréningek. Az atlétikai szakosztály Ujfalucky József vezetése alatt hetenként háromszor: hétfőn, szerdán és pénteken délután, a futball-szakosztály pedig Baki András vezetése alatt hetenként kétszer: kedden és csütörtökön délután tartja tréningjét.

A Budafoki Levente Testdőlő Egyesület első versenye. A MASz f. hó 11-én, a Vérmezőn országos mezei propaganda versenyt rendezett, amelyen a leventék részére 3 kilométeres távon 10-es csapatversenyt írt elő. Délelőtt fél 11 órakor több ezer főre menő nézőközönség előtt, közel 40 leventecsapat startolt, amelyek között a Budafoki Levente Egyesület csapata a starttól a célig mintegy 50 méterrel vezetett. A győzelem véletlen szerencsétlenség folytán mégsem lehetett az övé. A csapat tizedik futója ugyanis a cél előtt körülbelül 5-6 méterrel felbukott. A célszalagot ugyan 50 méter előnnyel a budafoki csapat szakította el, de csak 9 futó ment át a célon, amiért a csapatot diszkvalifikálták. A csapat tagjai: Huber, Pettenkoffer, Sebestyén, Kormos, Batori, Sztraka I., Sztraka II., Mindler, Scheer, Donkó és Ehm voltak.

KÉT VAGY HÁROMSZOBÁS LAKÁST

keresek lelépéssel, esetleg elcserelem Rákoshegyi villám lakásával, kerttel, villanyvilágítással és vízvezetékekkel. Cim a kiadóban.

A budafoki anyakönyvből

A budafoki állami anyakönyvekbe e héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok:

Domladik János és Kuparits Katalin, Popelka János és Szórádi Julianna, Kemény Antal és Fauszt Vilma, Masztics Kelemen és Piquet Róza.

Születtek:

Kuhn Mária, Háder Klára, Fraisz Gizella Prohász József, Hikáde József, Reichardt Anna, Haász Anna.

Meghaltak:

Kuhn Mária 2 napos, Handl Ilona 24 éves, Berger József 65 éves, Kritstalusy János 85 éves, Metzger Ferencné 60 éves, Reichardt Anna 2 napos.

Társszerkesztők:

IZSÓF ALAJOS PÓSCH JÁNOS

Üzletmegnyitás!

Értesitem a nagydémű közönséget, hogy Budafokon, Kossuth Lajos-utca 80. szám alatt

CIPÉSZMŰHELYT NYITOTTAM

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat. — Különlegeségeim: uri- és női divatcipők készítése. — Ortopéd cipőket szavatosság mellett vállalok.

Angyal József cipésmester.

Legjobb minőségű fajborok!

a legolcsóbb napi árban

Wádlér Zsigmond

borkereskedőnél

Budafok, Kossuth Lajos-u 76.

Zakariás József

cipésmester

Budafok, Kisköbánya-u. 9. szám

Elvállalok:

URJ- ÉS NŐJ CIPŐK

legújabb divat szerinti készítését, valamint javításokat a legújanyosabb árak mellett. Hívásra házhöz megyek.

Ortopéd cipőket előírás szerint készítek.

Manikűr hölgyeknek és uraknak

Üzletmegnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Budafokon, Kossuth Lajos-utca 23 szám alatt (Közszégházával szemben) modernül felszerelt, higiénikus

uri, női borbély és fodrásztermet

rendeztem be. Céлом — úgy mint budapesti üzletünkben is — elsőrangú munkát nyújtani, szolid és olcsó árak mellett. Amidőn még kérem a n. é. közönség szives pártfogását, maradok kiváló tisztelettel

Siráky Jstván és Tsa.

borbély és fodrász

Hölgyeknek külön bejárat. Öndolálás. hajfestés! Illatszertár.

Laufbahn Salamon

bornagykereskedő

Budafok, Kossuth Lajos-u. 50.

Ajánlja uradalmi fajborait olcsó árak mellett.

STELLY JENŐ

O.F.B. által engedélyezett ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája.

Budafokon, Petőfi-út 24.

(Sörgyári villamos megállónál.)

Nem kell Budapestre menni!

A legjobban vásárol

Hajdinyák György

cipőüzletében

Budafok, Kossuth Lajos-utca 17

Nagy raktár:

uri-, női- és gyermekcipőkben

GROSZ MIKSA

épületívleges és képerkező. — Elvállal üvegházak és üvegtetők beüvegezését, tisztítását és javítását.

Budafok, Országút 22.

Telefon: Budafok 105.

Fleischmann Ignác

divatár-, vászon- és fehérnemű áruháza
Budapest, IV., Calvin-tér 2.

Az e heti

rendkívül olcsó

fehérnemű és vászon eladását ajánlja az úrihölgyek szives figyelmébe.

74 cm sz. Házi vászon	9.800
80 cm sz. Mosott sifon	13.500
80 cm sz. Elsőrendű mosott madapolan	18.800
80 cm sz. Finom sifon ágynemű és férfi fehérneműek elkészítésére	21.000
150 cm sz. Lepedő vászon	52.000
178 cm sz. Paplanlepedő vászon	65.000
80 cm sz. Tolltok angin	21.000
80 cm sz. Elsőrendű kanavász	19 és 21.000
50 cm sz. Házartási törülköző	23.000
Törülközők	13.500
6 személyes damaszt étkezőkészlet	250.000
6 személyes kávé készlet, színes	125.000
6 személyes kávé aszur készlet	215.000
Elsőrendű flanel takarók	135.000

Teljes menyasszonyi kelengyék nagy választékban. Mintákat szives készséggel küldünk. Nagyobb megrendelések felvétele céljából telefon meghívásra szívesen bemutatjuk lakásán is teljes vászonemű és fehérnemű mintagyűjteményünket.

Telefon: József 46-57.

LENDVAY ÖDÖN

bádogos, vízvezeték-szerelő és csatornázási vállalkozó
BUDAFOK
Telefon 87. Tóth József-utca 2.

Magyar Agrár és Járadékbank

Részvénytársaság

budafoki pincekezelősége

Telefon: Budafok 88. Budafok, Petőfi-út 10. Telefon: József 93-98.

Főzz! Tisztogass! Vasalj!

elektromos árammal

A Budafoki Villamossági R.-T. fogyasztóinak önköltségi áron adja el

5-10 havi részletfizetésre

nickel- és zománczott főzőedényeket, vasalókat, hajszárítókat, porszívókat, motorokat, stb. Készülékek a telepen megtekinthetők.

Minőségért egy évi jótállás!

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás.
Rádió accumulatorok töltése csak csütörtökön!

FROHNER JÓZSEF R.-T.

BORNAGYKERESKEDÉS

BUDAFOK, PETŐFI-ÚT 22

TELEFON: BUDAFOK 42

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

((()))

Elfogad legelőnyösebb kamatozás mellett takarékok, heti és folyószámla betéteket.

Folyósít ház- és földbirtokosok részére váltó- és lombard hiteleket.